

شناسایی و تحلیل موانع پیاده سازی صنعت 4.0 در بخش تولید با رویکرد مدلسازی ساختاری- تفسیری (ISM)

مجتبی تقی پور
دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی گرایش زنجیره تامین، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، ایران
ایمیل: Mojtaba.taghipour@ut.ac.ir

چکیده:

امروزه محیط های کسب و کار با شکل گرفتن موج جدید انقلاب صنعتی که به انقلاب صنعتی 4.0 معروف است تغییر شکل یافته و خود را برای پذیرش این تحولات که پیوندی میان فناوری اطلاعات و تکنولوژی می باشد مهیا می کند. انقلاب صنعتی 4.0 نه تنها در بخش کسب و کار و محیط های اقتصادی بلکه در تمامی جوانب توسعه پایدار اعم از محیط زیستی، اجتماعی و فرهنگی در حال نفوذ است و هر جامعه ای جهت بقا و رشد خود باید سوار این موج شده و از مزایای آن در جهت تعالی و بالندگی بهره گیرد. در تحقیق حاضر با معرفی اجمالی صنعت 4.0 و اجزای آن سپس به مرور ادبیات و پیشینه تحقیقات در حوزه موانع پذیرش صنعت 4.0، 10 عامل به عنوان موانع شناسایی شد. جامعه آماری این پژوهش شامل 5 نفر از خبرگان صنعت می باشند که آشنایی کافی با مباحث صنعت 4.0 را دارا هستند. به منظور تحلیل داده ها از روش مدلسازی ساختاری- تفسیری استفاده و در نهایت به منظور خوشه بندی عامل ها از روش MICMAC استفاده گردید. نتایج بدست آمده نشان از آن دارد سرمایه گذاری بالا در پیاده سازی صنعت 4.0 و اختلالات شغلی به وجود آمده بیشترین تاثیر گذاری را در عدم پیاده سازی صنعت 4.0 در بخش تولید دارد.

کلمات کلیدی: انقلاب صنعتی 4.0، مدلسازی ساختاری- تفسیری، موانع

1. مقدمه

پارادایم های مختلف انقلاب صنعتی را می توان از نظر فناوری و همچنین جنبه های اجتماعی و سیاسی دسته بندی کرد. اولین انقلاب صنعتی در دهه 1700 رخ داد، زمانی که سیستم های تولیدی شروع به استفاده از ماشین هایی کردند که با بخار و آب کار می کردند. انقلاب صنعتی دوم در طول دهه 1800 رخ داد و با استفاده از برق و خط مونتاژ برای تولید انبوه مشخص می شود [1]. در دهه 1900، کامپیوترها و الکترونیک انقلاب صنعتی سوم را به وجود آوردند که مشخصه آن اتوماسیون است [2]. اصطلاح "صنعت 4.0" برای اولین بار در نمایشگاه هانوفر در سال 2011 مطرح شد. متعاقباً، در سال 2013، دولت آلمان آن را به عنوان یک ابتکار استراتژیک برای متحول کردن صنعت تولید پذیرفت [3]. با این حال، تحقیقات آکادمیک در مورد صنعت 4.0 هنوز در مرحله نوپایی است [4].

صنعت 4.0 را می توان به عنوان همگرایی چندین مفهوم نوظهور و فناوری های جدید مانند شناسایی فرکانس رادیویی (RFID)، داده های بزرگ، محاسبات ابری، حسگرهای هوشمند، یادگیری ماشین (ML)، رباتیک، ساخت افزودنی (AM)، هوش مصنوعی (AI)، واقعیت افزوده و اینترنت اشیا عنوان کرد [5]. همچنین بسیاری از نویسندگان موافق هستند که پیاده سازی سیستم فیزیکی-سایبری و اینترنت اشیا هسته اصلی صنعت 4.0 می باشد [6]. کوهلر و ویز (2016) صنعت 4.0 را به عنوان "رویکردی جدید برای کنترل فرایندهای تولید با فراهم کردن همگام سازی زمان واقعی جریان ها و با امکان ساخت واحد و سفارشی محصولات" تعریف می کنند [7]. محققان نشان داده اند که پیاده سازی صنعت 4.0 یک فرآیند پیچیده است و بسیاری از شرکت ها در کشورهای مختلف به دلیل موانع مختلف با مشکلاتی مواجه هستند [8]. در نظر سنجی تخصصی جهانی صنعت 4.0 توسط مک کینزی، نشان داده شده است که به طور متوسط از هر ده شرکت، تنها چهار شرکت پیشرفت خوبی در اجرای صنعت 4.0 داشته اند [9]. با توجه به پیشرفت تکنولوژی در عصر دیجیتال، اطلاعات را می توان به سرعت و در مقادیر زیاد ایجاد کرد. به دلیل به هم پیوستگی ماشین ها، سیستم ها و گره ها در یک شبکه تولیدی، داده های بیشتری نسبت به قبل تولید می شود. داده ها توسط تمام گره های سیستم تولید جمع آوری و به اشتراک گذاشته می شود و برای تولید دانش تجزیه و تحلیل می شود. ماشین ها به جای اینکه بصورت انفرادی کار کنند، به طور مستقل با هم ارتباط برقرار می کنند و با هم همکاری می کنند [10]. استفاده از ظرفیت و کاهش هزینه ها در نتیجه پایداری شرکت را بهبود می بخشد. علاوه بر این، شفافیت داده ها می تواند تحویل های اشتباه و جریان های مواد غیر ضروری را کاهش دهد و آسیب ها را در کل زنجیره ارزش از بین ببرد، در نتیجه اتلاف ها را از بین ببرد و عملکرد محیطی را افزایش دهد [11]. بنابراین، فناوری های صنعت 4.0 نه تنها ارتباطات بین دنیای فیزیکی و مجازی را امکان پذیر می سازد، بلکه فرصت هایی را برای شرکت های تولیدی برای بهبود کارایی و افزایش ظرفیت تولید فراهم می کند [12]. پیاده سازی فناوری های مرتبط با دیجیتالی شدن به عنوان یک لنز اصلی برای درک اینکه آیا می توان با انجام اصلاحات در عملیات تولید به اهداف تجاری دست یافت ظاهر شده است [13]. از مزایای صنعت 4.0 می توان به یکپارچه سازی برنامه ریزی تولید، کیفیت در داخل و خارج از کارخانه، تعمیر و نگهداری و اتصال زنجیره های تامین اشاره کرد [14]. علاوه بر اینها، محققان چندین مانع دیگر را برای دیجیتالی سازی، به ویژه در زمینه کشورهای در حال توسعه، شناسایی کرده اند. به عنوان مثال، چندین نویسنده بیان می کنند که مسائل زیرساختی، عدم وجود نیروی کار ماهر کافی و فقدان استانداردها چالش های مهمی هستند که بر دیجیتالی شدن شرکت تأثیر می گذارند [15]. اکثر شرکت ها به دلیل چالش های مختلف در پیاده سازی صنعت 4.0 هیچ پیشرفتی نداشته اند یا فقط پیشرفت محدودی داشته اند. تحقیقات نشان داده است که پیاده سازی صنعت 4.0 یک فرآیند پیچیده است و بسیاری از شرکت ها در کشورهای مختلف با مشکلاتی مواجه هستند [16]. کشورهای در حال توسعه به دلیل نبود منابع مالی مستعد موانع مربوط به هزینه هستند. علاوه بر این، وجود موانع نهادی، مانند عدم حمایت از سیاست، بر دیجیتالی شدن شرکت ها در کشورهای در حال توسعه تأثیر منفی می گذارد [17]. علاوه بر اینها، محققان چندین مانع دیگر را برای دیجیتالی سازی، به ویژه در زمینه کشورهای در حال توسعه، شناسایی کرده اند. به عنوان مثال، مسائل زیرساختی، عدم وجود نیروی کار ماهر کافی و فقدان استانداردها چالش های مهمی هستند که بر دیجیتالی شدن شرکت تأثیر می گذارند. بنابراین، نیاز به شناسایی موانع و رابطه آنها وجود دارد که می تواند به ایجاد یک استراتژی منجر شود تا پذیرش صنعت 4.0 صورت پذیرد. در جدول شماره 1 تعریف انقلاب صنعتی از دیدگاه محققان ارائه گردیده است.

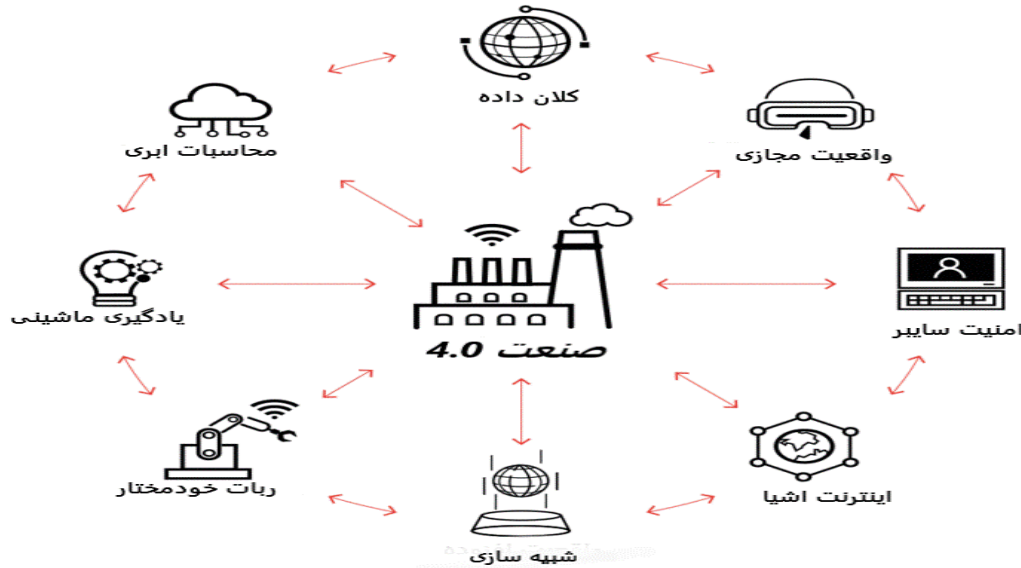
جدول شماره 1: تعاریف صنعت 4.0 از دیدگاه محققان

محققان	تعریف
Schumacher, Erol & Sihn, 2016	صنعت 4.0 توسط شبکه عظیمی از فناوری های پیشرفته در سراسر زنجیره ارزش احاطه شده است. اتوماسیون، رباتیک هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و افزودنی تولید، عصر جدیدی از تولید را به ارمغان می آورد. فرایندها مرزهای بین دنیای واقعی و واقعیت مجازی در حال تار شدن است و باعث پدیده ای می شود که تحت عنوان سیستم های تولید سایبری-فیزیکی شناخته می شود.
Schwab 2016	صنعت 4.0 با چند ویژگی فن آوری های جدید متمایز می شود، به عنوان مثال: دنیای فیزیکی، دیجیتالی و بیولوژیکی. بهبود فناوری ها تأثیرات قابل توجهی بر صنایع، اقتصادها و برنامه های توسعه دولت ها می گذارد. شواب خاطر نشان کرد که صنعت 4.0 یکی از مهمترین مفاهیم در توسعه صنعت جهانی و اقتصاد جهان است.
Mrugalska & Magdalena, 2017	ماشین آلات و ابزارهای پیشرفته با نرم افزارهای نوین و حسگرهای شبکه ای می توانند برای برنامه ریزی، پیش بینی، تنظیم و کنترل نتایج اجتماعی و مدل های تجاری برای ایجاد مرحله دیگری از سازماندهی زنجیره ارزش مورد استفاده قرار گیرند و می توان آن را در کل چرخه مدیریت کرد. بنابراین، انقلاب صنعتی چهارم یک مزیت برای ادامه رقابت در هر صنعتی است. برای ایجاد جریان پویاتر تولید، بهینه سازی زنجیره ارزش باید به طور خودمختار کنترل شود.
de Sousa Jabbour, 2018	فناوری های انقلاب صنعتی چهارم می تواند به تحولات دیجیتالی یک سازمان برای دست یابی به اهداف توسعه پایدار از طریق اثربخشی بیشتر کمک کند.

Malik, A. A., Masood, T., & Kousar, R.2020 انقلاب صنعتی چهارم با ایجاد کارخانه های هوشمند با استفاده از فناوری های اینترنت اشیا و رایانش ابری، صنعت را به روز میکند و تغییر شکل میدهد. همچنین با فناوری های دیگری شامل واقعیت افزوده، واقعیت مجازی، دوقلوهای دیجیتال، رباتیک، شبیه سازی و ... فرایندهای تولیدی را توسعه می دهد.

1-2 اجزای صنعت 4.0

در شکل زیر اجزای کلیدی صنعت 4.0 نشان داده شده است. به تعاریف برخی از این اجزا می پردازیم.

شکل شماره 1: اجزای صنعت 4.0

1-2-1 کلان داده

تجزیه و تحلیل کلان داده ها فن آوری ها و تکنیک هایی هستند که برای تجزیه و تحلیل داده های پیچیده و در مقیاس بزرگ از برنامه های مختلف به منظور کسب هوش و استخراج روابط، الگوها و اطلاعات ناشناخته، پنهان، معتبر و مفید استفاده می کنند. روش های مختلفی برای مقابله با چنین داده هایی استفاده می شود. برخی از مهمترین آنها عبارتند از: تجزیه و تحلیل متن، تجزیه و تحلیل صوتی، تجزیه و تحلیل تصویری، تجزیه و تحلیل رسانه های اجتماعی، و تجزیه و تحلیل پیش بینی [18]. بنابراین، کلان داده ها شامل یک اکوسیستم پیچیده، به هم پیوسته و چند لایه از شبکه ها، کاربران، برنامه ها و سرویس های با ظرفیت بالا است که برای ذخیره، پردازش، تجسم و ارائه نتایج به برنامه های مقصد از منبع داده های مختلف مورد نیاز است [19]. کلان داده و تجزیه و تحلیل، جمع آوری و ارزیابی جامع داده ها از منابع و مشتریان مختلف را برای حمایت از تصمیم گیری در زمان واقعی، بهینه سازی کیفیت تولید، صرفه جویی در مصرف انرژی و بهبود خدمات تجهیزات امکان پذیر می کند [20].

1-2-2 اینترنت اشیا

مبنای اولیه دیجیتالی شدن صنعتی، شبکه سازی دستگاه ها است. این معمولاً به عنوان اینترنت اشیا شناخته می شود، مفهومی که نمی توان با توافق متفق القول آن را تعریف کند [21]. ورمسان و همکارانش (2014)، تأیید کردند که هدف اصلی از اینترنت اشیا عبارت است از "امکان اتصال همه چیز در هر زمان، در هر مکان، با هر چیزی و هر کس به طور ایده آل" [22].

1-2-3 رایانش ابری

با بهبود عملکرد فناوری ها، داده های و پردازش ها به طور فزاینده ای در فضای ابری مستقر می گردد و خدمات مبتنی بر داده های بیشتری را برای سیستم های صنعتی ممکن می سازند [20]. ابر امکان بهره مندی از قدرت محاسباتی و ذخیره سازی سرورهای کامپیوتری راه دور را با هزینه کمتر نسبت به منابع داخلی IT فراهم می کند. ویژگی کلیدی رایانش ابری مقیاس پذیری است. کاربران می توانند سخت افزارها و نرم افزارها را بر اساس نیازهای پویای خود در مرکز داده ابر اضافه یا حذف کنند. ابر پاسخ مناسبی به محدودیت های ذخیره سازی و پردازش حجم زیادی از داده ها، به ویژه با استفاده از فناوری های کلان داده ارائه می کند.

1-2-4 ربات های خودمختار

ربات های کنونی انعطاف پذیری بالا، عملکردهای پیشرفته ای دارند و در اکثر مواقع در خطوط تولید بکار گرفته می شوند. در آینده نزدیک، ربات ها با یکدیگر تعامل کرده و تحت هدایت کنترل کنندگان با انسان ها همکاری فعال خواهند داشت. این ربات ها ارزان تر و پیچیده تر هستند تا بتوانند توانایی های بهتری را در مقایسه با آنهایی که در حال حاضر در زمینه تولید استفاده می شود، بدست آورند. در صنعت 4.0، ربات ها و انسان ها دست به دست هم می دهند، به اصطلاح، روی پیوندهای متقابل و استفاده از رابط های حسگر هوشمند بین انسان و ماشین کار می کنند [20].

5-2-1 واقعیت افزوده

واقعیت افزوده (AR) بدین معناست که هر جسمی را که می بینید می تواند با اطلاعات اضافی و ارزشمند غنی شود. واقعیت افزوده به عنوان گسترش واقعیت فیزیکی با افزودن لایه هایی از اطلاعات تولید شده توسط رایانه به محیط واقعی تعریف می شود [23]. همچنین واقعیت افزوده نوع جدیدی از رابط بلادرنگ برای تعامل انسان با اشیاء و دستگاه های دیجیتال فراهم آورده است. فناوری واقعیت مجازی (VR) کاربران را به طور کامل در یک دنیای مصنوعی بدون دیدن دنیای واقعی غوطه ور می کند، فناوری AR با قرار دادن اشیاء مجازی و نشانه ها بر دنیای واقعی در زمان واقعی، حس واقعیت را تقویت می کند [24].

3-1 دیجیتالی شدن بخش تولیدی

پیشرفت های فناوری و تغییرات مرتبط با آنها بر عملکرد شرکت تأثیر می گذارد [25]. فرایند دیجیتالی شدن، فناوری های هوشمند و شبکه های زنجیره ارزش هوشمند را در بر می گیرد که اطلاعات بلادرنگی را در مورد سیستم های تولید، قطعات و محصولات هوشمند ارائه می کنند [26]. دیجیتالی سازی تولید می تواند قابلیت صنعتی را از طریق تولید مبتنی بر نوآوری بهبود بخشد، که منجر به بهبود بهره وری، استفاده بهتر از منابع و کاهش هزینه خواهد شد [27]. دیجیتالی شدن شرکت ها همچنین منجر به توسعه واحدهای تولیدی کوچکتر شده است که در نهایت پایداری کسب و کار را ارتقا می دهند [28]. پیاده سازی صنعت 4.0 این پتانسیل را دارد تا عملیات شرکت را با کاهش هزینه ها، بهبود کیفیت، سفارشی سازی، تحویل به موقع و مفهوم سازی محصولات جدید تقویت کند [29]. انتظار می رود فناوری هایی که هسته اصلی موج مدرن دیجیتالی شدن هستند، از طریق یکپارچه سازی و اتصال، بهبود عملکرد قابل توجهی را به همراه داشته باشند. پورتر و هیلمن (2015) پیشنهاد می کنند چهار ظرفیت متمایز که با پیاده سازی صنعت 4.0 افزایش خواهند یافت. این ظرفیت ها شامل نظارت بر سیستم های تولید برای عملکرد بهتر، کنترل از طریق تعامل انسان و ماشین، بهینه سازی زمان واقعی و ترکیب این سیستم ها برای اطمینان از خودمختاری می باشد [30]. این ظرفیت های متمایز پایه و اساس اصول طراحی مرتبط با دیجیتالی سازی پیش اثبات شده مجله مانند مولار بودن، تمرکززدایی، مجازی سازی، قابلیت های بلادرنگ، شخصی سازی انبوه و قابلیت همکاری هستند [25]. بکارگیری این اصول به شرکت های تولیدی کمک می کند تا در مرزهای خود مانند پاسخگویی، کاهش هزینه ها و زمان صرف شده برای ارائه نوآوری در محصولات برتر باشند. این فناوری ها همچنین شرکت هایی را با قابلیت ارائه ارزش بهتر به مشتریان از طریق خدمات دهی و شخصی سازی انبوه تسهیل می کنند [31]. همچنین در بخش زنجیره تامین صنعت 4.0 از تخصیص کارآمد منابع با استفاده از اطلاعات جمع آوری شده در زمان واقعی از چندین مکان پشتیبانی می کند، بنابراین شرکت ها را قادر می سازد تا توان زنجیره خود را افزایش دهند [32]. فرایند دیجیتالی شدن زنجیره های تامین را با تعداد زیادی فناوری که شامل حسگرها، محرکها و سیستم های مستقل می شود، مجهز می کند، بنابراین آنها را هوشمند، پویا و انعطاف پذیر می کند [33]. علاوه بر آن صنعت 4.0 همگام سازی تولید کنندگان با خریداران و تامین کنندگان را از طریق یکپارچه سازی اطلاعات امکان پذیر می کند و در نتیجه زمان تحویل و تحریف اطلاعات را کاهش می دهد [34]. در دسترس بودن اطلاعات یکپارچه همچنین به شرکت ها کمک می کند تا بر شایستگی های اصلی خود برای نوآوری محصول تمرکز کنند [31]. همانطور که معلوم است مزایای پیاده سازی صنعت 4.0 در بخش تولید بر کسی پوشیده نیست لذا در این پژوهش بر آن شدیم تا موانع پیاده سازی این قابلیت ها را شناسایی کنیم.

2- ادبیات پژوهش

صنایع تولیدی در مرحله گذار از صنعت 4.0 هستند، بنابراین باید آگاه، آماده و توانمند برای مقابله با چالش های اجرای این پارادایم جدید باشند [35]. کمال و همکاران موانع اجرای صنعت 4.0 را شناسایی کردند، به عنوان مثال هزینه بالای پیاده سازی، عدم آگاهی از سیستم های فناوری اطلاعات، امنیت سایبری، مسائل مربوط به حریم خصوصی داده ها، نیروی کار غیر ماهر، تغییرات سازمان و فرآیند، و اختلالات شغلی [36]. بر اساس بررسی ادبیات توسط راج و همکاران (2020)، 15 مانع مانند کمبود نیروی کار ماهر، مقاومت کارگران در برابر تغییر، هزینه های مالی، امنیت داده ها، استانداردسازی پایین و درک ضعیف از معماری سیستم ها شناسایی شد. این موانع به طور جداگانه، به طور کلی از دیدگاه تکنولوژیکی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. فقدان استراتژی دیجیتال به عنوان برجسته ترین مانع برای صنعت 4.0 ظاهر شد. نقشه راه و برنامه های استراتژیک برای هدایت شرکت به صنعت 4.0 مشخص و سرمایه گذاری مورد نیاز تعیین گردید [37]. طبق پژوهش های مولر (2019)، با پیاده سازی صنعت 4.0 کسانی که بیشتر تحت تأثیر قرار خواهند گرفت کارگران کارخانه های تولیدی هستند. نگرانی هایی از دیدگاه اجتماعی به دلیل خطر از دست دادن شغل و مقاومت کارگران در برابر تغییر وجود دارد. مویف و همکاران (2020)، ادعا می کند که اتخاذ شیوه های صنعت 4.0 ممکن است برای شرکت ها دشوار باشد. بسیاری از سازمان ها فاقد تخصص و رهبری لازم برای تغییر هستند. بنا به نظر برخی از محققان [38،39] دلایل اصلی عدم قطعیت ها در سطوح بالای سرمایه گذاری و مزایای هزینه نامشخص برای حوزه های کاربردی صنعت 4.0 نهفته است. علاوه بر این، نیروی کار فاقد مهارت های کافی مورد نیاز برای مقابله با اتوماسیون آینده است و عدم وضوح در استانداردهای اجرای صنعت 4.0 وجود دارد که باعث ایجاد ابهام در بسیاری از سازمان ها شده است. این تغییر دیجیتال قبل از اینکه همه سازمان ها با تمام وجود از آن استقبال کنند، باید از موانع بسیاری عبور کند. ماهیت صنعت 4.0 شامل یکپارچه سازی افقی است که در آن شبکه های ارزش آفرین با ادغام ذینفعان آشکار می شوند. این موضوع نیاز به پروتکل ها و استانداردها برای جمع آوری و حفاظت داده ها را دارد. در چنین فضایی عدم وجود استانداردهای مشخص یکی از موانع مهم پذیرش صنعت 4.0 می باشد [40].

بر اساس نظر استنتف (2019)، امنیت سایبری یکی دیگر از چالش های مهم در صنعت 4.0 است این فناوری ها شامل مقدار زیادی از اشتراک گذاری داده ها و ارتباط متقابل بین ذینفعان و فرآیندها است. بنابراین، وابستگی زیاد به امنیت داده ها به دلیل حساسیت و آسیب پذیری داده ها به علاوه مدیریت ناکافی داده، به عنوان یک مانع مهم برای صنعت 4.0 شناسایی می شود [41].

برخی محققان نیز با برشمردن مزایای بی شمار اجرای صنعت 4.0، به برخی از دغدغه های صنعت 4.0 از منظر کارکنان از جمله از دست دادن شغل و فقدان آموزش کافی اشاره کردند و مقاومت کارکنان را از جمله مهمترین موانع قلمداد کرده اند [42].

در جدول شماره 2، به برخی از مطالعات و تحقیقات در زمینه صنعت 4.0 و محرک های آن اشاره شده است.

جدول شماره 2: برخی از تحقیقات صورت گرفته در زمینه صنعت 4.0

نویسنده	مباحث مطرح شده
de Sousa Jabbour et al., 2018	یازده عامل حیاتی برای اجرای همزمان صنعت 4.0 و تولید سازگار با محیط زیست شناسایی شده است.
Schmidt et al, 2015	بر روی روند تاثیر دیجیتال سازی تمرکز داشته است و به تاثیر منفی پیچیدگی فرآیند کسب و کارها اشاره داشته است. مورد مطالعه این محقق کشورهای آلمان و سوئیس بوده است.
Dalenogare et al., 2018	مزایای فناوری های مرتبط با صنعت 4.0 برای سه معیار عملکرد صنعتی: محصول، عملیاتی و اثرات جانبی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.
Hofmann and Rüsçh, 2017	مقاله آنها فرصت های Industry 4.0 را در زمینه مدیریت لجستیک مورد بحث قرار می دهد.
Zhou et al., 2015	این مقاله جنبه های مرتبط صنعت 4.0 را در رابطه با برنامه ریزی استراتژیک، فناوری های کلیدی، فرصت ها و چالش ها معرفی می کند.
Buer et al., 2018	ارتباط بین مزایای صنعت 4.0 و مدیریت ناب را بررسی می کند.
Kumar et al. 2020	چالش های دیجیتالی شدن را در صنایع هند بررسی و مورد مطالعه قرار داد.
Kiel et al., 2017	چالش هایی که پیش روی شرکت ها جهت پیاده سازی صنعت 4.0 قرار دارد را بررسی کردند. تمرکز اصلی آنها بر روی اینترنت صنعتی اشیا و کاربرد آن در صنعت می باشد.

3- روش تحقیق

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر نحوه گردآوری داده ها از نوع توصیفی می باشد. در این راستا برای شناسایی متغیرها و روابط موجود بر اساس مبانی نظری و نظریات خبرگان و بکارگیری تکنیک دلفی، متغیرهای تحقیق شناسایی شده است. در ابتدا جهت مرور ادبیات تحقیق، به جستجوی مقالات پژوهشی در مجلات با استفاده از دو کلید واژه صنعت 4.0 و موانع پرداختیم. در قدم اول 18 مانع پیاده سازی صنعت 4.0 شناسایی شد که با توجه به نظر خبرگان پژوهش و بررسی این عوامل در نهایت به 10 مورد از موانع رسیدیم. خبرگان این پژوهش 5 نفر از مدیران صنعت با تجربه بالای 15 سال سابقه کار مدیریتی می باشند و آشنایی کافی با مباحث صنعت 4.0 و دیجیتال سازی را دار هستند.

جدول شماره 3: مشخصات خبرگان

نوع صنعت	تحصیلات	سابقه کار	سمت
صنعت پتروشیمی	دکتری مدیریت	18 سال	مدیر بازرگانی
صنایع غذایی	کارشناسی ارشد مهندسی صنایع	20 سال	مدیر بازرگانی
صنایع غذایی	کارشناسی ارشد مدیریت	16 سال	مدیر لجستیک و پشتیبانی
صنایع دارویی	دکتری شیمی کاربردی	20 سال	مدیر تولید و بهره برداری
صنعت تجهیزات کشاورزی	کارشناس ارشد مهندسی مکانیک	15 سال	مدیر تحقیق و توسعه R&D

3-1 تعاریف و جزئیات موانع پیاده سازی صنعت 4.0

✓ سرمایه گذاری بالا در پیاده سازی صنعت 4.0

به عقیده گیسباور و همکاران (2014)، شرکت‌هایی که قصد اجرای طرح‌های صنعت 4.0 را دارند، باید متعهد شوند که سرمایه‌گذاری سالانه برنامه‌ریزی شده خود را تا 50 درصد برای پنج سال آینده افزایش دهند. این نه تنها به این معنی است که شرکت‌ها باید استراتژی‌های موجود خود را دوباره مهندسی کنند، بلکه به سرمایه‌گذاری قابل توجهی نیز برای دستیابی به اهداف صنعت 4.0 نیاز است [43]. برونیگ و همکاران (2016) بیان می‌کند که اکثر شرکت‌ها هنوز تمایلی به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه مرتبط با صنعت 4.0 ندارند، که این موضوع چالش بزرگی در پیاده سازی صنعت 4.0 می‌باشد [44].

✓ فقدان زیر ساخت های مناسب

نتایج نظرسنجی پنتون اشاره می‌کند که در آن 33٪ از پاسخ دهندگان معتقد بودند که کمبود زیرساخت یک مشکل در پذیرش اینترنت اشیا است. این نظرسنجی همچنین نشان داد که بسیاری از شرکت‌ها اکنون به جای رقابت در زمینه توسعه زیرساخت‌های لازم مورد نیاز برای صنعت 4.0 با یکدیگر همکاری می‌کنند [45]. زیرساخت پهنای باند گسترده در تحقق صنعت 4.0 ضروری است. یکی از مشکلات عمده، حتی در کشورهای توسعه یافته مانند آلمان، فقدان پهنای باند پرسرعت قابل اعتماد برای شرکت‌های کوچک و متوسط است. فقط بازیکنان بزرگ با منابع گسترده در حال حاضر این نوع فناوری را در اختیار دارند [46].

✓ اختلالات شغلی

توسعه فناوری در حال ظهور اتوماسیونی را به ارمغان می‌آورد که ساختار مشاغل موجود را تغییر خواهند داد و این یک چالش اساسی در بازارهای کار می‌باشد [47،36،37].

✓ فقدان مهارت کافی در نیروی کار

برونیگ و همکاران (2016)، همچنین استدلال می‌کنند که بسیاری از شرکت‌ها اعتراف می‌کنند که تخصص یا مهارت لازم برای تحقق پتانسیل کامل برنامه‌های کاربردی صنعت 4.0 را ندارند [44]. گیسباور و همکاران (2014)، نشان می‌دهد که کارکنان فاقد صلاحیت، دومین مانع اصلی برای تحقق صنعت 4.0 هستند، زیرا کسب و کارها مبتنی بر داده و چابکی خواهند بود و به نیروی کار واجد شرایط بیشتری نیاز دارند [43].

✓ مقاومت در برابر تغییر

یکی از موانع پیاده سازی اینترنت اشیا در سازمان‌ها مربوط به کارمندی است که تمایلی به تغییر روش کار خود ندارند. این کارکنان در برابر استفاده از فناوری‌های جدید و شیوه‌های مرتبط با آن مقاومت می‌کنند [48]. بعد دیگری از مقاومت توسط لی و لی (2015)، ارائه شده است، که استدلال می‌کنند که برخی از فناوری‌های اینترنت اشیا حجم عظیمی از داده‌های شخصی، مانند داده‌های مربوط به خانواده، سلامت و رفتار مالی را تولید می‌کنند که بسیاری از شرکت‌ها می‌توانند از آن برای اهرم کسب و کار خود استفاده کنند. این امر شرکت‌ها و همچنین افراد را از پذیرش اینترنت اشیا به دلیل ترس از نقض حریم خصوصی باز می‌دارد [49].

✓ چالش‌ها در مدیریت داده‌ها و کیفیت داده‌ها

در عصر کلان داده‌ها که در آن شرکت‌ها باید به یکدیگر متصل شوند، حجم زیادی از داده‌ها تولید می‌شود و ماهیت پیچیده چنین داده‌هایی همراه با ناهمگونی آن، اندازه گیری و دقت داده‌ها را دشوار می‌کند. علاوه بر این، زمانی که داده‌ها اغلب تغییر می‌کنند و با چندین همکار به اشتراک گذاشته می‌شود، یکپارچگی و سازگاری داده‌ها به یک چالش بزرگ تبدیل می‌شود [50].

✓ عدم اطمینان از مزایای اقتصادی

ارزیابی روشنی از منافع اقتصادی سرمایه‌گذاری در پیاده سازی فناوری‌های صنعت 4.0 صورت نگرفته است. و به وضوح مشخص نیست این مقدار هزینه جهت اجرای فناوری‌های صنعت 4.0 به چه میزان بهره‌وری را افزایش خواهد داد [36،37].

✓ نابرابری

صنعت 4.0 تنش اجتماعی را در بازار کار به همراه خواهد داشت. تأثیر این تنش می‌تواند مثبت یا منفی باشد، اما فناوری بازار را به دسته‌های مهارت‌های کم/دستمزد کم و مهارت‌های بالا/دستمزد بالا تفکیک می‌کند و در نتیجه تنش اجتماعی ایجاد می‌کند [51].

✓ فقدان استانداردها

به دلیل عدم وجود استانداردهای مطمئن و مشترک، چالش‌هایی در ادغام شبکه‌های ارزش آفرین با استانداردهای مختلف وجود دارد [46].

✓ خطر نقض امنیت

افزایش اتصال، یعنی پیوندهای پیچیده در میان شرکای زنجیره ارزش، نگرانی های متفق القول در مورد خطرات امنیتی به اشتراک گذاری اطلاعات بین شرکای کانال ایجاد می کند. برونیگ و همکاران (2016) نه تنها در مورد نگرانی های امنیت سایبری شرکت ها صحبت می کنند بلکه در مورد ترس از دست دادن داده های خود به نرم افزار و ارائه دهندگان خدمات شخص ثالث در صنعت 4.0 را چالش بزرگی می دانند [43,44].

جدول شماره 4 : موانع و کد عوامل

منبع	کد عامل	مانع
Geissbauer et al., 2014 Breunig et al., 2016 Kamble et al., 2018; Buer et al., 2018	C1	سرمایه گذاری بالا در پیاده سازی صنعت 4.0
Schröder, 2016; Kamble et al., 2018; Xu et al., 2018	C2	فقدان زیر ساخت های مناسب
Haddud et al., 2017; O'Halloran and Kvochko, 2015; Ryan and Watson, 2017; Kamble et al., 2018	C3	اختلالات شغلی
Breunig et al., 2016; Geissbauer et al., 2014; McKinsey Digital, 2016, p. 12; Kamble et al., 2018	C4	فقدان مهارت کافی در نیروی کار
Haddud et al., 2017; Lee and Lee, 2015 Schröder, 2016	C5	مقاومت در برابر تغییر
Chen et al., 2014; Lohr, 2012 Buer et al., 2018; Xu et al., 2018 Zhou et al., 2015 ;	C6	چالش ها در مدیریت داده ها و کیفیت داده ها
Oesterreich and Teuteberg, 2016; McKinsey Digital, 2016, p. 12; Kamble et al., 2018	C7	عدم اطمینان از مزایای اقتصادی
Schwab, 2017	C8	نابرابری
Kamble et al., 2018; Oesterreich and Teuteberg, 2016	C9	فقدان استانداردها
Geissbauer et al., 2014; Breunig et al., 2016 Lee and Lee, 2015	C10	خطر نقض امنیت

مدلسازی ساختاری تفسیری (ISM)

مدلسازی ساختاری تفسیری که توسط ارفیلد معرفی و توسعه داده شده است، یک فرآیند یادگیری تعاملی است که در آن مجموعه های از عناصر متفاوت در قالب یک مدل سیستماتیک جامع ساختاردهی میشوند و با استفاده از آن، تأثیر یک متغیر بر دیگر متغیرها بررسی میشود. این روش، مدل های ذهنی مبهم را به مدل هایی شفاف تبدیل میکند و موجب ترسیم روابط پیچیده بین تعداد زیادی از عناصر در یک موقعیت پیچیده تصمیم میشود. با تحلیل تأثیر یک عنصر بر دیگر عناصر، ترتیب و جهت روابط پیچیده میان عناصر یک سیستم بررسی و بر پیچیدگی بین عناصر غلبه می شود.

1. گام اول

شناسایی متغیرهای مرتبط با مسئله: این مرحله با بررسی مطالعات گذشته و دریافت نظر خبرگان صورت می گیرد.

2. گام دوم

تشکیل ماتریس خود تعاملی ساختاری SSIM: در این مرحله متغیرهای مسئله، دویه دو باهم بررسی می شوند و با استفاده از نمادهای زیر به تعیین روابط بین متغیرها پرداخته میشود.

جدول شماره 5 : علامت های استفاده شده در مدل ساختاری تفسیری

V	متغیر i بر متغیر j تأثیر میگذارد
A	متغیر j بر متغیر i تأثیر میگذارد
X	متغیر i و j هر دو بر یکدیگر تأثیر میگذارند
O	متغیر i و j بر یکدیگر تأثیر نمیگذارند

3. گام سوم

ایجاد ماتریس دسترسی اولیه: از طریق تبدیل نمادهای A, V, X, O به 0 و 1 برای هر متغیر، ماتریس خود تعاملی ساختاری به یک ماتریس دودویی تبدیل می شود.

جدول شماره 6: نحوه تبدیل روابط مفهومی به اعداد

نماد مفهومی	زیه 1	زیه 0
V	1	0
A	0	1
X	1	1
O	0	0

4. گام چهارم

باید نظر گرفتن رابطه تعدی بین عناصر لازم است ماتریس دستیابی اولیه سازگار شود. به عنوان نمونه اگر عامل یک منجر به عامل دو شود و عامل دو هم منجر به عامل سه شود، باید عامل یک نیز منجر به عامل سه شود و اگر در ماتریس دستیابی این حالت برقرار نبود، باید ماتریس اصلاح شده و روابطی که از قلم افتاده جایگزین شوند. برای ایجاد این ماتریس می توان از روش تعیین ماتریس دسترسی با استفاده از نظریه اویلر استفاده کرد.

$$A+I:1$$

$$M=(A+I)^n:2$$

A: ماتریس دسترسی اولیه، **I:** ماتریس همانی و **M** ماتریس نهایی می باشد
 توان رساندن ماتریس باید طبق قاعده بولن باشد. طبق این قاعده $1 \times 1 = 1$ و $1 + 1 = 1$ میباشد

5. گام پنجم

تعیین سطح و اولویت متغیرها: پس از تعیین مجموعه قابل دستیابی و مجموعه متقدم برای هر یک از معیارها و تعیین مجموعه ی مشترک، سطح بندی معیارها انجام می شود. با بدست آوردن اشتراک دو مجموعه قابل دستیابی و متقدم، مجموعه مشترک بدست می آید. معیارهایی که مجموعه ی مشترک شان با مجموعه قابل دستیابی شان یکی باشد، سطح اول اولویت را به خود اختصاص می دهند. با حذف این معیارها و تکرار این فرایند برای سایر معیارها، سطوح سایر معیارها نیز مشخص می شود

6. گام ششم

ترسیم مدل ساختاری- تفسیری: بر اساس سطوح تعیین شده و ماتریس دستیابی نهایی، مدل ترسیم میشود. پس از تعیین روابط و سطح متغیرها میتوان آنها را به شکل مدلی ترسیم کرد. به همین منظور ابتدا متغیرها، برحسب سطح آنها به ترتیب از بالا به پایین تنظیم می شوند.

7. گام هفتم

تجزیه و تحلیل MICMAC

تجزیه و تحلیل MICMAC بر پایه قدرت نفوذ (تأثیرگذاری) و میزان وابستگی (تأثیرپذیری) هر متغیر شکل گرفته و امکان بررسی بیشتر محدوده هر یک از متغیرها را فراهم می سازد. در این تحلیل متغیرها به چهار گروه خودمختار، وابسته، پیوندی (رابط) و مستقل تقسیم میشوند.

- خودمختار: میزان وابستگی و قدرت هدایت کمی دارند این معیارها عموماً از سیستم جدا میشوند زیرا دارای اتصالات ضعیف با سیستم هستند. تغییری در این متغیرها باعث تغییر جدی در سیستم نمیشود.
- وابسته: این متغیرها دارای وابستگی قوی و هدایت ضعیف هستند این متغیرها اصولاً تأثیرپذیری بالا و تأثیرگذاری کمی روی سیستم دارند.
- مستقل: این متغیرها دارای وابستگی کم و هدایت بالا میباشدند به عبارتی دیگر تأثیرگذاری بالا و تأثیرپذیری کم از ویژگی های این متغیرها است.
- رابط: این متغیرها از وابستگی بالا و قدرت هدایت بالا برخوردارند به عبارتی تأثیرگذاری و تأثیرپذیری این معیارها بسیار بالاست و هر تغییری کوچکی بر روی این متغیرها باعث تغییرات اساسی در سیستم میشود.

با توجه به توضیحات روش ساختاری- تفسیری مراحل اجرای گام ها آورده شده است

جدول شماره 7: ماتریس تعاملی ساختاری

معیارها	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10
C1	-	O	V	V	O	O	V	X	O	O
C2		-	V	X	X	X	V	A	A	X
C3			-	V	O	X	V	X	O	O

C4	-	V	V	X	X	X	O			
C5		-	O	X	O	O	O			
C6			-	V	V	V	V			
C7				-	V	O	V			
C8					-	O	O			
C9						-	V			
C10							-			

جدول شماره 8: ماتریس دسترسی اولیه

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10
C1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0
C2	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1
C3	0	0	1	1	0	1	1	1	0	0
C4	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0
C5	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0
C6	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1
C7	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1
C8	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0
C9	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1
C10	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1

جدول 9: ماتریس دسترسی نهایی

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	قدرت نفوذ
C1	1	0	1	1	1*	1*	1	1	1*	1*	9
C2	0	1	1	1	1	1	1	1*	1*	1	9
C3	0	0	1	1	1*	1	1	1	1*	0	7
C4	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1*	8
C5	0	1	0	0	1	1*	1	1*	1*	1*	7
C6	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	7
C7	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	5
C8	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	5
C9	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	4
C10	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
قدرت وابستگی	2	7	5	7	6	6	7	8	7	8	

تعیین سطح در ISM

معیار	مجموعه قابل دستیابی	مجموعه مقدم	اشتراک	سطح
1	1.3.4.5.6.7.8.9.10	1.8	1.8	
2	2.3.4.5.6.7.8.9.10	2.4.5.6.8.9.10	2.4.5.6.8.9.10	
3	3.4.5.6.7.8.9	1.2.3.6.8	3.6.8	

4	2.4.5.6.7.8.9.10	1.2.3.4.7.8.9	.2.4.7.8.9	
5	2.5.6.7.8.9.10	1.2.3.4.5.7	2.5.7	
6	2.3.6.7.8.9.10	1.2.3.4.5.6	2.3.6	
7	4.5.7.8.10	1.2.3.4.5.6.7	4.5.7	
8	1.2.3.4.8	1.2.3.4.5.6.7.8	1.2.3.4.8	1
9	2.4.9.10	1.2.3.4.5.6.9	2.4.9	
10	2.10	1.2.4.5.6.7.9.10	2.10	1

سطح	اشتراک	مجموعه مقدم	مجموعه قابل دستیابی	معیار
	1	1	1.3.4.5.6.7.9	1
	2.4.5.6.9	2.4.5.6.9	2.3.4.5.6.7.9	2
	3.6	1.2.3.6	3.4.5.6.7.9	3
	2.4.7.9	1.2.3.4.7.9	2.4.5.6.7.9	4
	2.5.7	1.2.3.4.5.7	2.5.6.7.9	5
	2.3.6	1.2.3.4.5.6	2.3.6.7.9	6
2	4.5.7	1.2.3.4.5.6.7	4.5.7	7
2	2.4.9	1.2.3.4.5.6.9	2.4.9	9

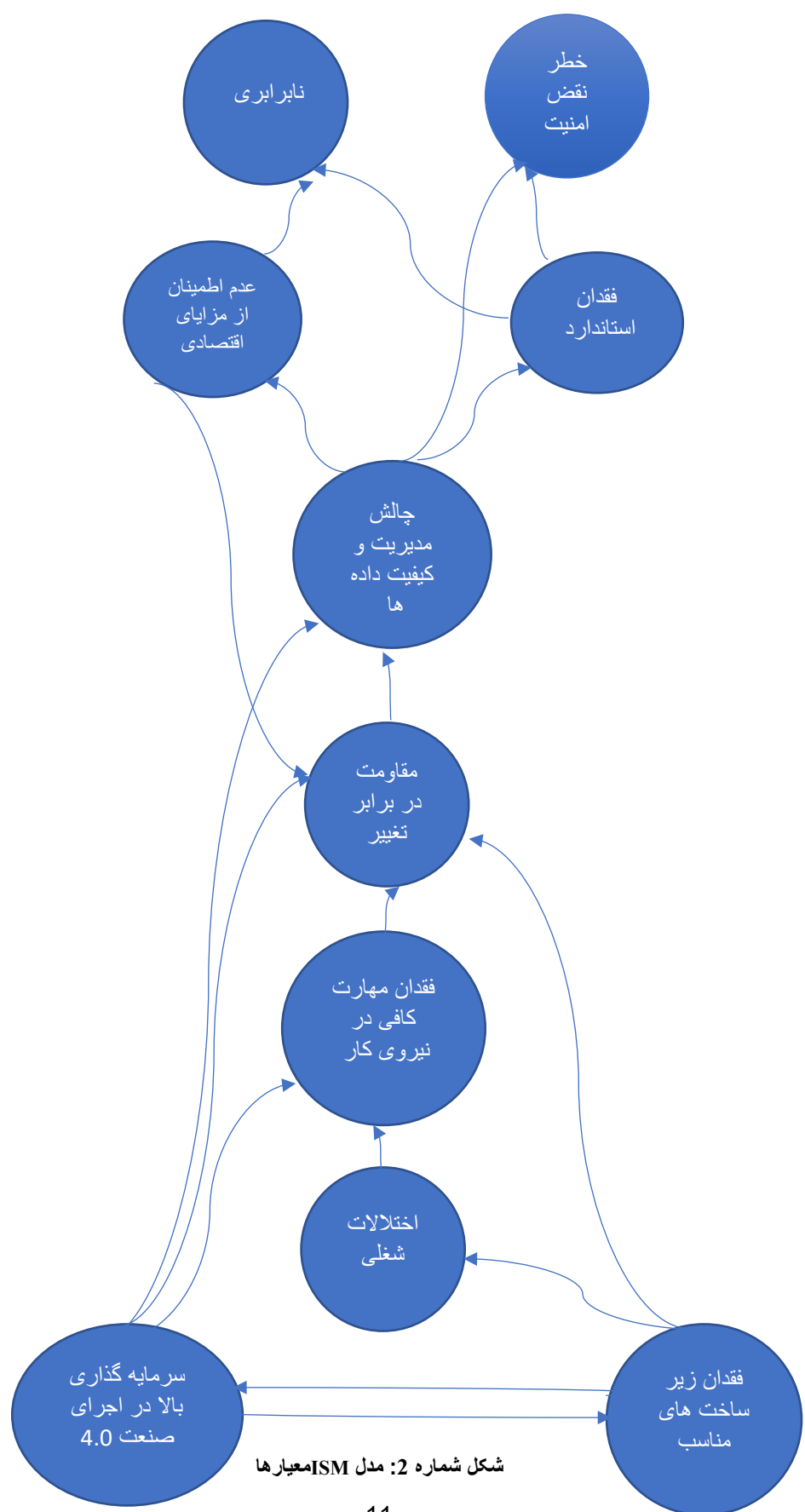
سطح	اشتراک	مجموعه مقدم	مجموعه قابل دستیابی	معیار
	1	1	1.3.4.5.6	1
	2.4.5.6	2.4.5.6	2.3.4.5.6	2
	3.6	1.2.3.6	3.4.5.6	3
	2.4	1.2.3.4	2.4.5.6	4
	2.5	1.2.3.4.5	2.5.6	5
3	2.3.6	1.2.3.4.5.6	2.3.6	6

سطح	اشتراک	مجموعه مقدم	مجموعه قابل دستیابی	معیار
	1	1	1.3.4.5	1
	2.4.5	2.4.5	2.3.4.5	2
	3	1.2.3	3.4.5	3
	2.4	1.2.3.4	2.4.5	4
4	2.5	1.2.3.4.5	2.5	5

سطح	اشتراک	مجموعه مقدم	مجموعه قابل دستیابی	معیار
	1	1	1.3.4	1
	2.4	2.4	2.3.4	2
	3	1.2.3	3.4	3
5	2.4	1.2.3.4	2.4	4

سطح	اشتراک	مجموعه مقدم	مجموعه قابل دستیابی	معیار
	1	1	1.3	1
	2	2	2.3	2
6	3	1.2.3	3	3

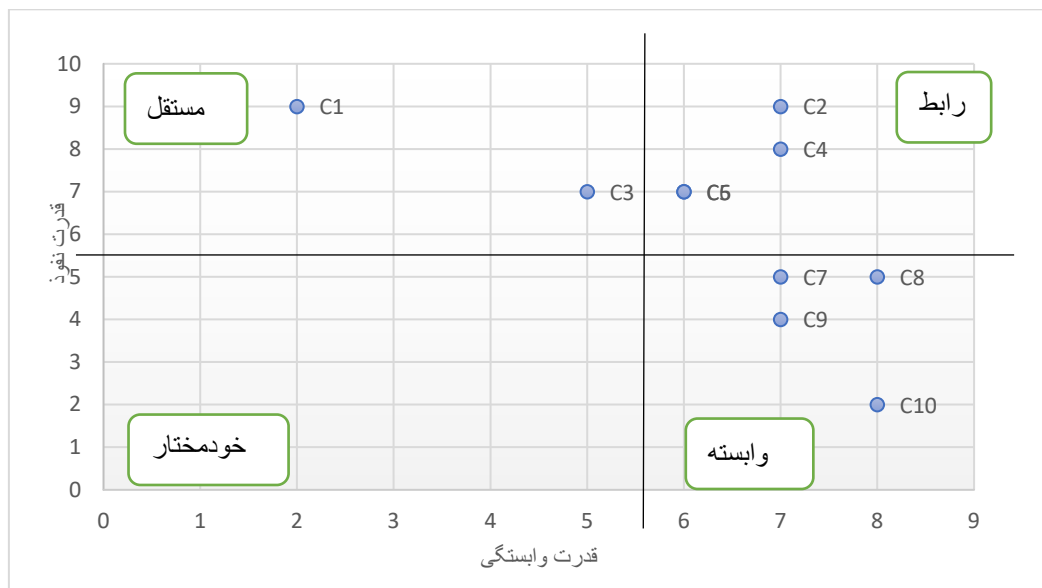
سطح	اشتراک	مجموعه مقدم	مجموعه قابل دستیابی	معیار
7	1	1	1.3	1
7	2	2	2	2

شکل شماره 2: مدل ISM معیارها

تحلیل MICMAC

پس از تعیین قدرت محرک یا اثرگذاری و قدرت وابستگی معیارها، می توان تمامی موانع را در یکی از خوشه های چهارگانه قرار داد. بر روی ماتریس مورد نظر نقاط مرزی معمولاً يك واحد بزرگتر از میانگین تعداد عوامل می باشند. همان طور که از شکل شماره 3 مشخص است، معیار C8 و C10 دارای بیشترین میزان وابستگی می باشند و بیشترین تاثیر را از سایر عوامل سیستم می پذیرند لذا این دو معیار خروجی تعاملات سایر معیارها می باشند. در درجات بعدی معیارهای C7 و C9 نیز در خوشه وابسته دسته بندی شده اند. معیار های C1 و C3 که در ناحیه مستقل یا اثرگذار قرار دارند معیارهای کلیدی می باشند و بیشترین تاثیر را در عدم اجرای صنعت 4.0 بازی می کنند. معیار های C2، C4 و C5 در خوشه رابط یا پیوندی قرار گرفته اند که هر تغییر کوچکی روی این معیار ها کل سیستم را متاثر می کند به بیان دیگر این معیارها هر تغییر در این معیارها تاثیر بر دیگر معیارها یا باز خوردی بر خودشان است.

شکل شماره 3: خوشه بندی معیارها

4- نتیجه گیری

در عصر حاضر با توجه به پیشرفت فناوری های نوظهور که در سایه انقلاب صنعتی 4.0 شکل گرفته اند و نقاط تلاقی فناوری اطلاعات و تکنولوژی می باشند به ناچار محیط کسب و کار را دگرگون کرده و تغییر شکل هایی را در آینده نزدیک در بخش های مختلف اعم از ساختار سازمانی، مدیریتی، تصمیم گیری، منابع انسانی و ... را شاهد خواهیم بود. در این موقعیت زمانی سازمان ها باید روی موج این انقلاب سوار شده و از مزایای آن بهره مند شوند در غیر اینصورت قطعا دچار زوال خواهند شد. پژوهش های زیادی در مورد مزایای صنعت 4.0 انجام گرفته است ولی در خصوص موانع پیاده سازی آن نیاز به مطالعات و پژوهش های بیشتر می باشد. در این پژوهش پس از بررسی انقلاب صنعتی 4.0 و فناوری های آن، 10 مانع اصلی و تاثیر گذار شناسایی و از نظر 5 نفر از خبرگان صنعت استفاده شد. پس از بررسی ها و نتایج بدست آمده از تحلیل میک مک مشاهده می شود که از میان عوامل معرفی شده هیچ کدام در ناحیه خودمختاری قرار نگرفته است که این بدان معناست تمامی عوامل مهم و تاثیرگذار می باشد. در میان عوامل سرمایه گذاری بالا و اختلالات شغلی دو تا از مهمترین عوامل تاثیرگذار و پایه ای می باشد عواملی که جز معیار های کلیدی می توان آنها را قرار داد و تاثیر بسزایی در عدم پذیرش صنعت 4.0 در بخش تولید می باشد. فناوری های صنعت 4.0 فناوری هایی با هزینه پیاده سازی بالایی می باشند و لذا از انجایی که شرکت های کوچک و متوسط بودجه کافی برای اجرای آن را ندارند پذیرش در این صنایع کمتر اتفاق می افتد. معیار دوم نیز اختلالات شغلی می باشد که این تفکر جایگزینی تکنولوژی به جای نیروی کار را در اذهان قشر کارگری و کارمندی ایجاد خواهد کرد که این خود مانعی مهم در اجرای صنعت 4.0 می باشد. به نظر می رسد پیاده سازی صنعت 4.0 مخصوصا برای صنایع تولیدی نیاز به حمایت و کمک دولت دارد تا با حمایت های مالی خود صنایع را در راهبرد اجرای صنعت 4.0 کمک کند و همچنین با توجه به تغییر ماهیت کار، نیاز است تا مدیران صنایع آموزش های لازم در خصوص فناوری ها و تکنولوژی ها را به نیروی کار خود منتقل کنند.

منابع

- [1] Vinodh, S., Antony, J., Agrawal, R., & Douglas, J. A. (2020). Integration of continuous improvement strategies with Industry 4.0: a systematic review and agenda for further research. *The TQM Journal*.
- [2] Lasi, H., Fettke, P., Kemper, H. -, Feld, T., & Hoffmann, M. (2014). Industry 4.0. *Business and Information Systems Engineering*, 6(4), 239-242
- [3] Xu, L. D., Xu, E. L., & Li, L. (2018). Industry 4.0: state of the art and future trends. *International Journal of Production Research*, 56(8), 2941-2962
- [4] Horváth, D., & Szabó, R. Z. (2019). Driving forces and barriers of Industry 4.0: Do multinational and small and medium-sized companies have equal opportunities?. *Technological Forecasting and Social Change*, 146, 119-132
- [5] Li, L. (2017). China's manufacturing locus in 2025: With a comparison of "Made-in-China 2025" and "Industry 4.0". *Technological Forecasting and Social Change*
- [6] D'antonio, G., Macheda, L., Bedolla, J. S., & Chiabert, P. (2017, July). Plm-mes integration to support industry 4.0. In *IFIP International Conference on Product Lifecycle Management* (pp. 129-137). Springer, Cham
- [7] Kohler, D., & Weisz, J. D. (2016). *Industrie 4.0: les défis de la transformation numérique du modèle industriel allemand*. Paris: La Documentation française
- [8] Luthra, S., & Mangla, S. K. (2018). Evaluating challenges to Industry 4.0 initiatives for supply chain sustainability in emerging economies. *Process Safety and Environmental Protection*, 117, 168-179.
- [9] McKinsey Digital (2016), *Industry 4.0 after the initial hype*. Where manufacturers are finding value and how they can best capture it, McKinsey & Company.
- [10] Manesh, M. F., Pellegrini, M. M., Marzi, G., & Dabic, M. (2020). Knowledge management in the fourth industrial revolution: Mapping the literature and scoping future avenues. *IEEE Transactions on Engineering Management*, 68(1), 289-300.
- [11] Qiu, X., Luo, H., Xu, G., Zhong, R., Huang, G.Q., 2015. Physical assets and service sharing for IoT-enabled Supply Hub in Industrial Park (SHIP). *Int. J. Prod. Econ.* 159, 4–15.
- [12] Büchi, G., Cugno, M., Castagnoli, R., 2020. Smart factory performance and Industry 4.0. *Technol. Forecast. Soc. Change* 150, 119790.
- [13] Sung, T.K., 2018. Industry 4.0: A Korea perspective. *Technol. Forecast. Soc. Change* 132, 40–45.
- [14] Ben-Daya, M., Hassini, E., Bahroun, Z., 2019. Internet of things and supply chain management: a literature review. *Int. J. Prod. Res.* 57, 4719–4742.
- [15] Kamble, S.S., Gunasekaran, A., Parekh, H., Joshi, S., 2019. Modeling the internet of things adoption barriers in food retail supply chains. *J. Retail. Consum. Serv.* 48, 154–168
- [16] Dalenogare, L. S., Benitez, G. B., Ayala, N. F., & Frank, A. G. (2018). The expected contribution of Industry 4.0 technologies for industrial performance. *International Journal of Production Economics*.
- [17] Bogoviz, A. V., Osipov, V.S., Chistyakova, M.K., Borisov, M.Y., 2019. Comparative Analysis of Formation of Industry 4.0 in Developed and Developing Countries, in: *Studies in Systems Decision and Control*. pp. 155–164
- [18] Orenga-Rogla, S.; Chalmeta, R. Framework for implementing a big data ecosystem in organizations. *Commun. ACM* 2018, 62, 58–65
- [19] Shin, N.-H.; Choi, M.J. Ecological views of big data: Perspectives and issues. *Telemat. Inform.* 2015, 32, 311–320
- [20] M. A. K. Bahrin, M. F. Othman, N. H. N. Azli, and M. F. Talib, "INDUSTRY 4.0: A REVIEW ON INDUSTRIAL AUTOMATION AND ROBOTIC," *Jurnal Teknologi*, vol. 78, no. 6–13, Jun. 2016
- [21] J. Nagy, J. Oláh, E. Erdei, D. Máté, and J. Popp, "The Role and Impact of Industry 4.0 and the Internet of Things on the Business Strategy of the Value Chain—The Case of Hungary," *Sustainability*, vol. 10, no. 10, pp. 1–25, 2018.
- [22] Vermesan, O., Friess, P., Guillemin, P., & Sundmaeker, H. 2014. *Internet of Things Strategic Research and Innovation Agenda*. Internet of Things Applications from Research and Innovation to Market Deployment: 7–142.
- [23] D. M. Kückelhaus, "DHL Customer Solutions & Innovation Represented by Matthias Heutger, Senior Vice President Strategy, Marketing & Development, DHL CSI 53844 Troisdorf, Germany," p. 28.
- [24] J. Carmigniani and B. Furht, 2011, Chapter 1 *Augmented Reality: An Overview*
- [25] Ghobakhloo, M., 2018. The future of manufacturing industry: a strategic roadmap toward Industry 4.0. *J. Manuf. Technol. Manag.* 29, 910–936.
- [26] Zhong, R.Y., Xu, X., Klotz, E., Newman, S.T., 2017. Intelligent Manufacturing in the Context of Industry 4.0: A Review. *Engineering* 3, 616–630.
- [27] Rossit, D.A., Tohmé, F., Frutos, M., 2019. Industry 4.0: Smart Scheduling. *Int. J. Prod. Res.* 57, 3802–3813
- [28] Haseeb, M., Hussain, H.I., Ślusarczyk, B., Jermisittiparsert, K., 2019. Industry 4.0: A Solution towards Technology Challenges of Sustainable Business Performance. *Soc. Sci.* 8, 154.
- [29] Moeuf, A., Pellerin, R., Lamouri, S., Tamayo-Giraldo, S., Barbaray, R., 2018. The industrial management of SMEs in the era of Industry 4.0. *Int. J. Prod. Res.* 56, 1118–1136
- [30] Porter, M.E., Heppelmann, J.E., 2015. How smart, connected products are transforming companies. *Harv. Bus. Rev.*
- [31] Frank, Alejandro Germán, Dalenogare, L.S., Ayala, N.F., 2019. Industry 4.0 technologies: Implementation patterns in manufacturing companies. *Int. J. Prod. Econ.* 210, 15–26
- [32] Bonilla, S., Silva, H., Terra da Silva, M., Franco Gonçalves, R., Sacomano, J., 2018. Industry 4.0 and Sustainability Implications: A Scenario-Based Analysis of the Impacts and Challenges. *Sustainability* 10, 3740
- [33] Gubbi, J., Buyya, R., Marusic, S., Palaniswami, M., 2013. Internet of Things (IoT): A vision, architectural elements, and future directions. *Futur. Gener. Comput. Syst.* 29, 1645–1660
- [34] Dolgui, A., Ivanov, D., Sethi, S.P., Sokolov, B., 2018. Scheduling in production, supply chain and Industry 4.0 systems by optimal control: fundamentals, state-of-the-art and applications. *Int. Prod. Res.* 7543, 1–22
- [35] Suresh N, Hemamala K, Ashok N. Challenges in implementing industry revolution 4.0 in Indian manufacturing SMES: insights from five case studies. *Int J of Eng & Tech* 2018; 7:136.

- [36] Kamble SS, Gunasekaran A, Sharma R. Analysis of the driving and dependence power of barriers to adopt industry 4.0 in Indian manufacturing industry. *Comp in Indus* 2018;107–19.
- [37] Raj, A., Dwivedi, G., Sharma, A., de Sousa Jabbour, A. B. L., & Rajak, S. (2020). Barriers to the adoption of industry 4.0 technologies in the manufacturing sector: An inter-country comparative perspective. *International Journal of Production Economics*, 224, 107546
- [38] V. Koch, S. Kuge, R. Geissbauer, S. Schrauf, Industry 4.0: Opportunities and Challenges of the Industrial Internet, Available at: from Strategy & PwC, 2014 Accessed on 20th December 2017
- [39] E. Geisberger, M. Broy (Eds.), *AgendaCPS: Integrierte Forschungsagenda CyberPhysical Systems*, Vol. 1 Springer-Verlag. Gilchrist, Alasdair. *Industry 4.0: the industrial internet of things*. Apress, 2016, 2012
- [40] Türkeş, M.C., Oncioiu, I., Aslam, H.D., Marin-Pantelescu, A., Topor, D.I., Căpuşneanu, 2019 .Drivers and barriers in using industry 4.0: a perspective of SMEs in Romania. *Processes* 7 (3), 153
- [41] Stentoft, J., Jensen, K.W., Philipsen, K., Haug, A., 2019, January, January. Drivers and Barriers for Industry 4.0 Readiness and Practice: a SME Perspective with Empirical Evidence. *Proceedings of the 52nd Hawaii International Conference on System Sciences*.
- [42] Birkel, H. S., Veile, J. W., Müller, J. M., Hartmann, E., and Voigt, K. I. (2019). Development of a Risk Framework for Industry 4.0 in the Context of Sustainability for Established Manufacturers. *Sustainability*, 11, 2, 384.
- [43] Geissbauer, R., Schrauf, S. & Koch, V. (2014). *Industry 4.0: Opportunities and Challenges of Industrial Internet*, PricewaterhouseCoopers.
- [44] Breunig, M., Kelly, R., Mathis, R., & Wee, D. (2016). Getting the most out of Industry 4.0. Retrieved March 12, 2018.
- [45] Buntz, B. (2016). Top 10 Barriers for Adoption of the Internet of Things. Retrieved July, 2018,
- [46] Schröder, C. (2016). The challenges of industry 4.0 for small and medium-sized enterprises. Friedrich-Ebert-Stiftung, Bonn
- [47] Moktadir A, Mithun Ali S, Kusi-Sarpong S, Ali Shaikh A..Process safety and environmental protection. *Inst of Chem Eng* 2018; 1-12.
- [48] Haddud, A., DeSouza, A., Khare, A., & Lee, H. (2017). Examining potential benefits and challenges associated with the Internet of Things integration in supply chains. *Journal of Manufacturing Technology Management*, 28(8), 1055-1085.
- [49] Lee, I., & Lee, K. (2015). The Internet of Things (IoT): Applications, investments, and challenges for enterprises. *Business Horizons*, 58(4), 431-440.
- [50] Khan, N., Yaqoob, I., Hashem, I. A. T., Inayat, Z., Ali, M., Kamaleldin, W., ... & Gani, A. (2014). Big data: survey, technologies, opportunities, and challenges. *The Scientific World Journal*, 2014.
- [51] Schwab, K. (2017). *The fourth industrial revolution*. Crown Business.